

Podstawowe dane osobowe recenzenta

Prof. dr hab. Anna Wesołowska-Firlej
Dziedzina, sztuki muzyczne
Dyscyplina, instrumentalistyka
Akademia Muzyczna - Łódź

Łódź, dnia 25 sierpnia 2021 r.

Recenzja pracy doktorskiej mgr. Krzysztofa Trzaskowskiego

Zlecniodawca recenzji

Uniwersytet Muzyczny Fryderyka Chopina, Rada Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów, pismo z dnia 07.06.2021 sygnowane przez prof. dr hab. Pawła Łukaszewskiego.

Dotyczy

Decyzji Rady Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów UMFC w Warszawie w sprawie powierzenia mi funkcji recenzenta w przewodzie doktorskim Pana **Krzysztofa Trzaskowskiego** w dyscyplinie artystycznej – instrumentalistyka.

Przewód doktorski jest prowadzony na podstawie ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach i tytule w zakresie sztuki t.j. (Dz. U. z 2017 roku poz. 1789.), Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 19 stycznia 2018 roku (Dz. U. z 2018 roku poz.261) w sprawie szczegółowego trybu przeprowadzania czynności w przewodach doktorskich, postępowaniu habilitacyjnym oraz w postępowaniu o nadanie tytułu profesora oraz art. 179 ust 1 i 3 ustawy z dnia 3 lipca 2018 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 30 sierpnia 2018 r. poz. 1669).

Rada Wydziału Fortepianu, Klawesynu i Organów UMFC podjęła prawomocną uchwałę o wszczęciu przewodu doktorskiego na stopień doktora w dziedzinie sztuk muzycznych w dyscyplinie artystycznej instrumentalistyka na wniosek mgr. Krzysztofa Trzaskowskiego z dnia 07.01.2014 roku. Do pracy doktorskiej Pana mgr. **Krzysztofa Trzaskowskiego** pt. „*Mazurki Fryderyka Chopina w Wydaniu Narodowym. Interpretacja utworów w kontekście różnic tekstowych pomiędzy Wydaniem Narodowym pod redakcją J. Ekiera a Wydaniem Dziel Wszystkich pod redakcją I. J. Paderewskiego*” została dołączona odpowiednia dokumentacja.

Podstawowe dane o Kandydacie:

Pan mgr Krzysztof Trzaskowski urodził się [REDAKTOWANE]. Edukację muzyczną rozpoczął w wieku pięciu lat w Prywatnej Szkole Muzycznej I stopnia pod kierunkiem Andrzeja Czemiela. W 2005 roku ukończył Państwową Szkołę Muzyczną II stopnia w Białymstoku w klasie Krystyny Wachowskiej. W 2011 roku uzyskał dyplom Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina z oceną bardzo dobrą. Studiował pod kierunkiem prof. Bronisławy Kawalli, prof. Piotra Palecznego i prof. Mai Nosowskiej. Wielokrotnie uczestniczył w kursach mistrzowskich prowadzonych przez profesorów: Andrzeja Jasińskiego, Tatianę Szebanową, Jerzego Sulikowskiego, Dang Tai Son, Bernarda Ringeissena, Jacquesa Rouvier oraz Daejin Kim.

Krzysztof Trzaskowski jest laureatem wielu konkursów pianistycznych: zdobył II miejsce na I Ogólnopolskim Konkursie Chopinowskim dla Dzieci w Jeleniej Górze (1999), II miejsce na IV Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. I. J. Paderewskiego w Piotrkowie Trybunalskim oraz dwóch nagród specjalnych (2000), III miejsce na V Międzynarodowym Konkursie im. Fryderyka Chopina w Narwie w Estonii (2004), I miejsce na II Ogólnopolskim Konkursie Pianistycznym im. Władysława Kędry w Łodzi (2004). Był finalistą Ogólnopolskiego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina (2005), półfinalistą XV Międzynarodowego Konkursu Pianistycznego im. F. Chopina oraz laureatem nagrody specjalnej Towarzystwa F. Chopina w Genewie (2005), a także laureatem „Estrady Młodych” na Festiwalu Pianistyki Polskiej w Słupsku (2007). Był stypendystą Krajowego Funduszu na Rzecz Dzieci (w latach 2000-2005), Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego (2000, 2009, 2010) oraz ministra Kultury (2004, 2005). W latach 2006 i 2013 otrzymał stypendium marszałka Województwa Podlaskiego, a w roku 2007 stypendium Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego programu „Młoda Polska”.

W swoim dorobku artystycznym mgr Krzysztof Trzaskowski ma liczne koncerty symfoniczne grane pod batutą: Jerzego Maksymiuka, Tadeusza Chachaja, Jana Miłosza Zarzyckiego, Zygmunta Rycherta, Marcina Wolniewskiego i Moniki Wolińskiej. Koncertował w Japonii, Chinach, Korei Południowej, Indiach, USA, Kanadzie, Niemczech, Francji, Włoszech, Szwajcarii, Hiszpanii, Rosji, Bułgarii, Rumunii, Tunezji, na Litwie, w Estonii i Polsce. Prowadził masterclasses w Indiach w ramach Roku Chopinowskiego, współpracował z Adamem Makowiczem, z którym odbył tournée koncertowe zatytułowane „Chopin na klasycznie i jazzowo”(2010). W 2010 roku został autorem wielu projektów związanych z obchodami 200. rocznicy urodzin Fryderyka Chopina: był wykonawcą Audio-przewodnika po Warszawie z muzyką kompozytora, aktorem i wykonawcą muzyki w filmie „Warszawa Chopina” w reżyserii Kordiana Piwowarskiego. Wystąpił w spocie reklamowym „Odwiedź Chopina w Warszawie”, wykonywał dzieła Chopina w filmie „Fryderyk”. Jego nagrania znajdują się w Multimedialnych Ławeczkach Chopinowskich w Warszawie. W swym dorobku ma także udział w spektaklu Chopin-Impresje, w spocie reklamowym – Szanghaj Expo 2010 oraz, wraz z Adamem Makowiczem, w serii koncertów „Chopin na klasycznie i jazzowo”. Jego repertuar wykonywany na koncertach jest szeroki i obejmuje dzieła kompozytorów wszystkich epok z dużą dominacją twórczości Fryderyka Chopina. Na udokumentowanych około 100 koncertach wykonanych w latach 2010-2013 Pan Krzysztof Trzaskowski zademonstrował m.in. III Koncert c-moll i Sonatę C-dur „Waldsteinowską” L.van Beethovena, wiele dzieł F. Chopina: Koncert e-moll, Sonatę b-moll op.35, Mazurki op.17 i op.30, Poloneza- Fantazję op. 61, Andante spianato i Wielki Polonez Es-dur op.22, Rondo c-moll op.1, Balladę f-moll op.52, Preludia op.28, Walce, Scherzo,

Nokturny i Etiudy, F. Liszta Campanellę oraz wiele utworów kameralnych, akompaniamentów instrumentalnych i wokalnych. Dokumentacja zawiera również anonsy i afisze koncertowe.

Pan Krzysztof Trzaskowski jest także absolwentem Podyplomowych Studiów Menedżerskich w zakresie Zarządzania na Uniwersytecie Warszawskim, które ukończył w roku 2012.

Od 2013 roku Doktorant jest zatrudniony jako wykładowca na Uniwersytecie Muzycznym Fryderyka Chopina w Warszawie na Wydziale Wokalno-Aktorskim. Pracuje również w Państwowej Szkole Muzycznej II stopnia w Białymstoku oraz w Państwowej Szkole Muzycznej I stopnia im. Oskara Kolberga w Warszawie.

Ocena pracy doktorskiej

Praca doktorska mgr. Krzysztofa Trzaskowskiego pt. „*Mazurki Fryderyka Chopina w Wydaniu Narodowym. Interpretacja utworów w kontekście różnic tekstowych pomiędzy Wydaniem Narodowym pod redakcją J. Ekiera a Wydaniem Dzieł Wszystkich pod redakcją I. J. Paderewskiego*” składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na płycie CD oraz jego opisu. Dzieło artystyczne zawiera nagranie wszystkich Mazurków Fryderyka Chopina:

Fryderyk Chopin - Mazurki

- CD1 (Mazurki op.: 6, 7, 17, 24, 30, 33, 41)
- CD2 Mazurki op.: Dbop. 42A, Dbop. 42B, 50, 56, 59, 63, WN: 7, 8, 14, 24, 25, 26, 41, 45, 48, 60, 64, 65

Nagranie, które zrealizowała dr hab. Katarzyna Rakowiecka-Rojsza, zarejestrowane zostało w dniach 8-10 sierpnia 2016 roku w Sali Koncertowej UMFC w Warszawie. Pan Krzysztof Trzaskowski w sposób niezwykle kreatywny zaprezentował całość mazurków Fryderyka Chopina podkreślając ich niezwykłą wymowę, piękno i szlachetność. Nagranie Doktoranta urzeka bogactwem dźwiękowym, znakomitą talentem formotwórczym, a przede wszystkim ogromnym wyrazem muzycznym. Te wszystkie cechy wykonawcze stawiają powyższe nagranie w rzędzie wyjątkowych interpretacji chopinowskich. Całość dzieła jest głęboka i logiczna. Umiejętności pianistyczne Pana Krzysztofa Trzaskowskiego są najwyższej próby, zarówno pianistyczne jak i wyrazowe, artykulacyjne, dynamiczne i kolorystyczne. Zastosowanie rozmaitych środków dźwiękowych powoduje niezwykle urozmaicone brzmienie fortepianu. To w połączeniu z późnymi skomplikowanymi harmonicznymi mazurkami, daje obraz wyjątkowego wykonania genialnej muzyki. Interpretacja przepełniona indywidualnym pierwiastkiem wykonawcy pozostaje w zgodzie z intencjami kompozytora, o których Doktorant tak ciekawie wspomina w swoim opisie dzieła artystycznego. Dla zrozumienia planu poszczególnych opusów mazurków niezbędna jest u pianisty swoboda w operowaniu czasem oraz w prowadzeniu linii melodycznej, szeroka paleta barw dźwiękowych, wyraziste poczucie skomplikowanego rytmu, a także umiejętność zastosowania w interpretacji słynnych ingardenowskich „niedookreśleń”. Słuchając wykonania Mazurów Chopina miałam wrażenie zespolenia tych wszystkich cech, sprawiających, iż z owej interpretacji przebiła się przede

wszystkim artystyczna prawda. Bardzo wysoko oceniam to wykonanie mówiące wiele dobrego o wrażliwości, dojrzałości i wiedzy muzycznej Pana Krzysztofa Trzaskowskiego.

Nagranie to tworzy wspólną całość z treścią opisu dzieła uwzględniając rozmaite wersje tekstowe mazurków zawarte w światowych historycznych i współczesnych wydaniach.

Część teoretyczna pracy pt. „*Mazurki Fryderyka Chopina w Wydaniu Narodowym. Interpretacja utworów w kontekście różnic tekstowych pomiędzy Wydaniem Narodowym pod redakcją J. Ekiera a Wydaniem Dzieł Wszystkich pod redakcją I. J. Paderewskiego*” jest wszechstronnym opisem nagranej płyty. Praca składa się z następujących części zasadniczych:

Wstęp

- 1. Charakterystyka Mazurków Fryderyka Chopina**
- 2. Analiza i interpretacja utworów w kontekście różnic tekstowych pomiędzy Wydaniem Narodowym pod redakcją Jana Ekiera a Wydaniem Dzieł Wszystkich pod redakcją Ignacego Jana Paderewskiego**

Podsumowanie

Summary

Bibliografia

Aneks

Pan mgr Krzysztof Trzaskowski podjął się trudnego, a zarazem niezwykle potrzebnego pianistom zadania – pracy porównawczej dwóch wydań Mazurków Fryderyka Chopina: Wydania Narodowego Jana Ekiera oraz Wydania Dzieł Wszystkich Ignacego Jana Paderewskiego. Wydanie Narodowe jest pierwszym, które redagowane było w oparciu o źródła pochodzące bezpośrednio od Chopina. Czerpało z jego autografów oraz pierwodruków, często z odręcznymi adnotacjami kompozytora. Chopin nigdy nie wykonywał tekstu swych dzieł w ten sam sposób. O jego talencie improwizacyjnym wspominają ówcześni mu słuchacze i uczniowie. Zmiany interpretacyjne, dynamiczne, agogiczne, rytmiczne, a często dotyczące wysokości dźwięków są uwzględnione w powyższej redakcji co sprawia, iż sięgający po nie pianista ma możliwość wyboru proponowanych wariantów w zgodzie z własną estetyką wykonawczą.

Opis dzieła artystycznego Doktoranta składa się ze *Wstępu*, dwóch rozdziałów podstawowych, *Podsumowania*, *Summary*, *Bibliografii* oraz *Aneksu*. Po krótkim *Wstępie*, w którym Autor przedstawia ogólny „narodowy” charakter mazurków, odnosi się również do zaistnienia różnic tekstowych, występujących w tych samych utworach, ale w różnych redakcjach. Świadomość i dokonanie wyboru odpowiedniej wersji ma niewątpliwy wpływ na interpretację wykonawcy.

W I rozdziale Autor prezentuje ogólną charakterystykę i analizę formalną Mazurków Fryderyka Chopina, odnosi się do kolejności opusów w twórczości Kompozytora oraz o wpływie folkloru na poszczególne elementy muzyczne takie jak: melodyka, harmonika, rytmika, metrum, agogika, ornamentyka i artykulacja. Wspomina o proveniencji mazurka łączącego w sobie cechy mazura, kujawiaka i oberka. Bardzo ciekawy jest fragment opisu dotyczący wpływu poszczególnych cech tańca na złożoność rytmiki, akcentacji oraz ornamentyki mazurków. Autor

podaje liczne przykłady poszczególnych mazurków, w których Chopin wielokrotnie cyzelował niuanse w zapisie nutowym. Te właśnie szczegóły były podstawą do ostatecznej wersji dzieła.

W II rozdziale mgr Krzysztof Trzaskowski dokonał analizy porównawczej Mazurków zawartych w Wydaniu Narodowym z wersjami w Wydaniu Dzieł Wszystkich. Porównanie obu wydań i ukazanie poszczególnych zmian może decydować o późniejszych różnicach w zakresie interpretacji oraz kształtu Mazurków F. Chopina. Autor podkreśla fakt, iż Mazurki są uważane za najdoskonalszą formę instrumentalną Chopina, w której często spotkać można reminiscencje innych gatunków jak: nokturn, walc, ballada czy fantazja. To określa niezwykle ważną rolę szczegółu, zarówno w analizowaniu tekstu muzycznego jak i w późniejszym procesie wykonawczym. Doktorant wymienia także wszelkie wydawnictwa muzyczne, na których opiera się Wydanie Narodowe, pełniące obecnie rolę urtextu.

Podsumowanie przedstawia analizę różnic tekstowych w obydwu wydaniach, których zrozumienie może świadomie kształtować zarówno wyraz artystyczny jak i ogólny sens utworu. Praca zawiera *Summary*, *Bibliografię* liczącą 24 pozycje oraz materiały nutowe, a także *Aneks* z profesjonalną tablicą synoptyczną, ukazującą schemat budowy wszystkich Mazurków z przyporządkowaniem poszczególnych części odpowiednim tańcom ludowym. Praca napisana jest bezbłędnym literackim językiem. Zawiera dużą ilość precyzyjnych przykładów nutowych. Oceniam ją bardzo wysoko.

Konkluzja

Obie części pracy doktorskiej mgr. Krzysztofa Trzaskowskiego p.t. „*Mazurki Fryderyka Chopina w Wydaniu Narodowym. Interpretacja utworów w kontekście różnic tekstowych pomiędzy Wydaniem Narodowym pod redakcją J. Ekiera a Wydaniem Dzieł Wszystkich pod redakcją I. J. Paderewskiego*” stanowią integralną całość.

Przedstawione Mazurki Fryderyka Chopina składające się na pracę badawczą, sposób ich interpretacji, znakomite nagranie oraz opis dzieła artystycznego są wielkim osiągnięciem Pana Krzysztofa Trzaskowskiego. Mają też istotny wpływ na rozwój dyscypliny artystycznej przez niego reprezentowany.

Stwierdzam, iż mgr Krzysztof Trzaskowski wykazał się szeroką wiedzą teoretyczną i praktyczną w zakresie swojej dyscypliny, a jego praca doktorska spełnia wymagania art. 13 ust.1 Ustawy z dnia 14 marca 2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki (Dz. U. z 2017 r. poz. 1789).

Prof. dr hab. Anna Wesołowska-Firlej
Akademia Muzyczna w Łodzi